МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра методики викладання іноземних мов
Кафедра іноземних мов за професійним спрямуванням
ІНСТИТУТ КОНФУЦІЯ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТ МАРІЇ СКЛОДОВСЬКОЇ-КЮРІ, ЦЕНТР ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ І КУЛЬТУРИ ДЛЯ ПОЛЬСЬКОЇ ДІАСПОРИ ТА ІНОЗЕМЦІВ (ПОЛЬЩА)
МІЖНАРОДНИЙ МЕТОДИЧНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР
DINTERNAL EDUCATION (PEARSON EDUCATION) UKRAINE

МАТЕРІАЛИ

V (IX) Міжнародної науково-практичної конференції

«ТЕОРІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ»

НПУ імені М. П. Драгоманова

26 жовтня 2022 р.

КИЇВ – 2022

УДК 371.3:811.161.1.+82
Т 11

Рекомендовано до друку
науково-методичною радою
факультету іноземної філології
Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова
(протокол №2 від 16 листопада 2022)

Редакційна колегія:

ЗЕРНЕЦЬКА А.А.	доктор філологічних наук, професор;
НІКОЛАЄНКО В.В	кандидат педагогічних наук, доцент;
БЛИНОВА І.А.	кандидат філологічних наук, доцент;
БРЕСЛАВЕЦЬ Н.О.	кандидат педагогічних наук, доцент;
ВІТЧЕНКО А.Ю.	кандидат педагогічних наук, доцент;
ХИЖУН Я.В.	кандидат філологічних наук, доцент;
ВОЗНЮК Л.А.	викладач

Т 11 **Теорія і технологія іншомовної освіти:** матеріали V (IX) Міжнародної науково-практичної конференції 26 жовтня 2022 р. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2022. 105 с.

ISBN 978-966-931-138-2

Збірник присвячений актуальним проблемам методики викладання іноземних мов у вищій та середній школі. Розглядаються різні аспекти сучасних лінгвістичних досліджень.

Призначений для викладачів вищих навчальних закладів, науковців, студентів-філологів.

УДК 371.3:811.161.1.+82

Activity" є однією з форм роботи на уроці англійської мови. Вміло організований початок уроку активізує розумову та мовленнєву діяльність учнів, допомагає подолати сором'язливість та скутість у свої висловлюваннях, створити дружню атмосферу, а також формує позитивне ставлення власне до самого процесу вивчення мови.

Як ми бачимо, за допомогою мовленнєвої зарядки можна досягти багато цілей, а саме – сформувати та розвивати навички говоріння учнів, допомогти їм подолати скутість у спілкуванні іноземною мовою, активізувати мовну діяльність з метою збереження зорових образів на основі штучних комунікативних ситуацій чи асоціативних символів, що передбачають креативні висловлювання.

Ніколаєнко В.В.
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова
(Київ, Україна)

РОЗРОБКА ЛІНГВООСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ У ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОМУ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Актуальність проблеми. В умовах інформатизації освіти особливого значення набуває активне впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій у процес навчання іноземної мови, що сприяє як формуванню фахових компетентностей студентів, так і збільшенню їхньої мотивації при вивченні іноземних мов.

Мета роботи – обґрунтувати ефективність і результативність застосування окремих інноваційних лінгвоосвітніх технологій у навчальному процесі та наголосити на необхідності реалізації компетентнісного, діяльнісного, міжкультурного та комунікативно-когнітивного підходів для формування у студентів-філологів іншомовної комунікативної компетентності.

Компетентнісний, міжкультурний, діяльнісний і комунікативно-креативний підходи наразі визнаються найпрогресивнішими в процесі навчання іноземної мови. Інновації у викладанні іноземної мови – це повне переосмислення організації навчання, глобальні зміни в технологіях викладання англійської мови, формування нової концепції освіти, а саме використання компетентнісного підходу та формування у студентів-філологів самоосвітнього потенціалу.

Найпопулярніші та найширше вживані лінгвоосвітні інновації на сьогодні – це сучасні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), мобільне навчання, принцип інтеграції змісту освіти, розвивальне, диференційоване,

проєктне, модульне, дистанційне навчання англійської мови, диференційоване навчання англійської мови.

У процесі вивчення англійської мови майбутні вчителі та викладачі безперервно вчаться інформаційній діяльності, а саме: шукати необхідну інформацію за заданою темою в різних джерелах іноземною мовою, включно з Інтернетом; аргументувати власні думки, спираючись на власні докази; застосовуючи сучасні ІКТ, швидко орієнтуватися в іншомовній інформаційній сфері.

Зупинимося на особливостях використання подкастів та інтернет – технологій. Одна з головних переваг застосування подкастів під час навчання іноземної мови – це автентичність навчального матеріалу. Подкастом є аудіо- або відеофайл, викладений у мережі Інтернет, що є доступним для перегляду або прослуховування та скачування на електронний носій [3, с. 183]. Для перегляду, зберігання та розповсюдження використовуються різні сервіси подкастів, які використовують технології Веб 2.0 і Веб 3.0. Подкасти – це чудовий спосіб доступу до контенту з усього світу. Вони дають змогу студентам бути в курсі поточних світових подій, ознайомиться з різними точками зору експертів з актуальних питань професійної діяльності та надають учням нові способи взаємодії з навчальним матеріалом.

Навчання студентів розробці власних подкастів розширює їхні знання та практичні навички. З точки зору дидактики подкасти мають такі властивості: інтерактивність, загальнодоступність, простота застосування, мультемедійність, організація навчального часу і простору, звукові характеристики [2, с. 24].

До основних переваг використання подкастів на заняттях іноземною мовою можна віднести наступні:

1) актуальність навчального матеріалу та різноманітність тем;

2) подкасти являють собою унікальне сховище автентичних мовних матеріалів;

3) можливість уповільненого та повторного відтворення подкастів, що особливо актуально для студентів, які відстають;

4) можливість самостійної роботи з подкастами у зручному для студента темпі та в будь-який час;

5) збережені подкасти можна переглядати/прослуховувати будь-де, незалежно від наявності мережі Інтернет;

6) можливість діалогу з підкастерами, а отже, можливість практики усного чи писемного мовлення з носіями мови;

7) невелика часова тривалість подкастів [4, с. 55].

У більшості випадків, технологія роботи з подкастом ідентична технології роботи з аудіотекстом і має таку структуру: 1. Підготовчий етап, на якому викладач дає попередній інструктаж і завдання, що передує подкасту. 2. Процес сприйняття подкасту. 3. Завдання, що контролюють розуміння почутого подкасту.

Крім невеликої тривалості за часом безперечною перевагою подкастів є різноманітність завдань, спрямованих на відпрацювання різних видів мовленнєвої діяльності. Наприклад, існують:

- подкасти на аудіювання оповідань і текстів (наприклад, подкаст *Easy Stories in English)*. Перевагою даного подкасту є можливість вибору тексту, що відповідає рівню володіння мовою від *Beginner* до *Advanced*;
- подкасти на відпрацювання навичок правильної вимови та інтонації (наприклад, серія випусків Speak Easy подкасту Culips ESL Podcast). Ведучі зачіпають різні аспекти навчання правильної вимови: відпрацьовують навички правильної вимови звуків, що вивчаються, у потоці мовлення та навички інтонаційного і ритмічно правильного оформлення мови;
- подкасти спрямовані на відпрацювання певних граматичних конструкцій (наприклад, подкасти English Phrasal Verb Podcast, 6 Minute Grammar, Everyday Grammar, Grammar Underground). Ведучий подкасту "English Phrasal Verb Podcast" дає визначення того чи іншого фразового дієслова і, використовуючи цілу низку наочних прикладів, показує, як вживається те чи інше фразове дієслово в мовленні. Ведучі подкасту 6 Minute Grammar пояснюють різні граматичні правила, наводять приклади вживання граматичних конструкцій у мовленні та проводять тестування на перевірку засвоєння граматичних конструкцій, що подані в подкасті;
- подкасти спрямовані на вивчення нових лексичних одиниць (наприклад, подкаст 6 Minute English). Протягом 6 хвилин ведучі під час діалогу обговорюють одну з важливих соціальних проблем. Наприкінці запису ведучі повторюють активний вокабуляр, що використовується в подкасті. Цей подкаст надає слухачам можливість не тільки розширити свій словниковий запас, а й навчитися правильно використовувати в мовленні найпопулярніші сленгові вирази;
- подкасти на вживання деяких розмовних виразів (наприклад, подкаст The English We Speak). Цей подкаст являє собою унікальний формат вивчення сленгу. Розігруючи невеликий діалог, ведучі пояснюють значення того чи іншого слова або ідіоми. Завдяки невеликій тривалості подкастів (2-3 хвилини) і різноманітним прикладам вживання одного й того самого ідіоматичного виразу або слова, слухачам надається чудова можливість щодня поповнювати свій словниковий запас новими стійкими виразами;
- подкасти на вивчення бізнес-англійської (наприклад, подкасти Business English Pod, Down to Business English). У кожному епізоді обговорюються найактуальніші новини у сфері бізнесу. Цінним з практичної точки зору є закріплення лексичних одиниць, складних граматичних конструкцій та акцент на крос-культурних відмінностях у бізнесі. Чудовий спосіб не тільки поліпшити навички сприйняття мови на слух, а й іти в ногу зі світовими тенденціями у сфері бізнесу.

Таким чином, подкасти доповнюють і розширюють можливості як аудиторного так і позааудиторного навчання іноземної мови. Вони просто й органічно інтегруються в матеріал, що вивчається. Використання аудіо- та відео подкастів підвищує мотивацію та пізнавальну активність студентів, допомагає інтенсифікувати та індивідуалізувати навчання, надає студентам чудову можливість здобувати знання будь-де і будь-коли, в максимально комфортному освітньому середовищі.

Упровадження в навчальний процес Веб-технологій сприяє якісній самостійній роботі, особливо в процесі впровадження кредитно-модульної системи, здійсненню досліджень, а також закріпленню навчального матеріалу, розширенню та поглибленню знань.

Наведемо таблицю узагальнення видів і категорій використання Інтернет-технологій. Назви видів узяті з англомовних джерел.

1. ***Media sharing*** – Сайти, що дозволяють використовувати творчий потенціал студента і дають можливість ділитися власними знаннями з іншими користувачами мережі. (http ://youtube.com/group/reteachers; http: //www. bbc.co.uk/blast).
2. **Conversational arenas** – Розміщення тверджень на сторінках чата, складання власних чатів і форумів, в яких мають змогу брати участь студенти та викладачі (http://vyew.com/site; http://www.think.com/en).
3. ***Blogging*** – Блоги – це Веб-сайти, головний зміст яких – записи, зображення чи мультимедіа, що регулярно додаються. Існують безпосередньо для викладачів і студентів. На сторінках блога є можливість розміщувати завдання, судження, обмін документами, інформацією.(http://blogs.warwick.ac.uk http: //www.nature, com/b log)
4. ***Social book- marking***. Цей вид роботи становить систему розповсюдження посилань на адреси Веб-сторінок. Bibsonomy і Citeulike використовуються з освітньою та дослідницькою метою. (http://www.bibsonomy.org; http://www.citeulike.org.)
5. ***Syndication .*** Студенти одержують можливість одержувати інформацію з уже опублікованих сайтів. (http://podcastschool.net; http://itunes.stanford, edu).
6. ***Wikis.*** – Дані сайти дозволяють студентам і викладачам створювати енциклопедії з освітнім нахилом. (http://pbwiki.com/education.wiki; http://en.wikiversity.org/wiki).
7. ***Collaborative editing*** – Тексти, великі таблиці та інші документи можуть створюватися, зберігатися в загальному доступі з метою спільного редагування віддалених користувачів (Google docs). Програмні системи «вікі» дозволяють створювати спільні текстові сторінки (http://thinkature.com; http://www.bubbl.us; http://www.virtnal-whiteboard.co.uk.)

Інформаційно-комунікаційні технології надають безмежні можливості студентами та викладачами працювати самостійно та у співпраці. Також ці технології є таким засобом, за допомогою якого викладачі можуть поліпшити методи й організаційні форми своєї викладацької діяльності, розкрити і сформувати індивідуальні характеристики студентів, постійно оновлювати навчальний процес, підвищувати його результативність і якість.

Література

1. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід: навчальний посібник / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко; за ред. Гуревича Р. С. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с.

2. Ступина Т.Л. Основы использования подкастинга в образовательном процессе: методическое руководство. Иркутск: ИГЛУ, 2006. С. 24.

3. Сысоев П.В. Информационные и коммуникационные технологии в лингвистическом образовании. М.: Книжный дом «ЛИБРО-КОМ», 2015. 264 с.

4. Zarefsky D. Argumentation: The Study of Effective Reasoning, 2nd edition. Course Guidebook. The Teaching Company, 2005. 132 p.

Омельченко С.О.,
Гармаш О.М.
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
(Слов'янськ, Україна)

ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Прискорений темп інформатизації та роботизації суспільства; значний обсяг інформації, з якою доводиться працювати фахівцям; зміни й урізноманітнення засобів комунікації як у внутрішньому професійному середовищі, так і під час взаємодії міжгалузевих команд професіоналів; автоматизація виробничих дій; використання штучного інтелекту – все це детермінує зміни в очікуваннях роботодавців до сформованих особистісних якостей й рис, якими повинен володіти кожен професіонал. Особливої цінності сьогодні набувають фахівці, які вміють м'яко, але впевнено донести свою думку, здатні співпрацювати в команді, критично осмислювати пропозиції, генерувати нові творчі ідеї тощо. Зважаючи на вище означене, перед закладами вищої освіти постає нагальна проблема пошуку ефективних шляхів формування професійних навичок майбутніх фахівців, а також розвитку м'яких навичок відповідно до сучасних викликів, соціальних та професійних очікувань.

Вивчення в закладах вищої освіти професійно орієнтованої іноземної мови передбачає дві мети: по-перше, формування професійно орієнтованої комунікативної компетентності у здобувачів немовних спеціальностей; по-друге, поглиблення знань з фахових навчальних дисциплін, розвиток професійно необхідних особистісних якостей у процесі вивчення іноземної мови, що стає можливим завдяки комунікативній природі навчальної дисципліни. Ураховуючи окреслені вище тези, *мета* даної роботи полягає у дослідженні ефективних інструментів, що сприятимуть розвитку критичного мислення, як однієї з надважливих м'яких навичок, у здобувачів немовних спеціальностей у процесі вивчення ними іноземної мови за професійним спрямуванням.

У науковій літературі «критичне мислення» розглядається як супернавичка у XXI столітті, яка допомагає здобувачам освітнього ступеня глибоко мислити